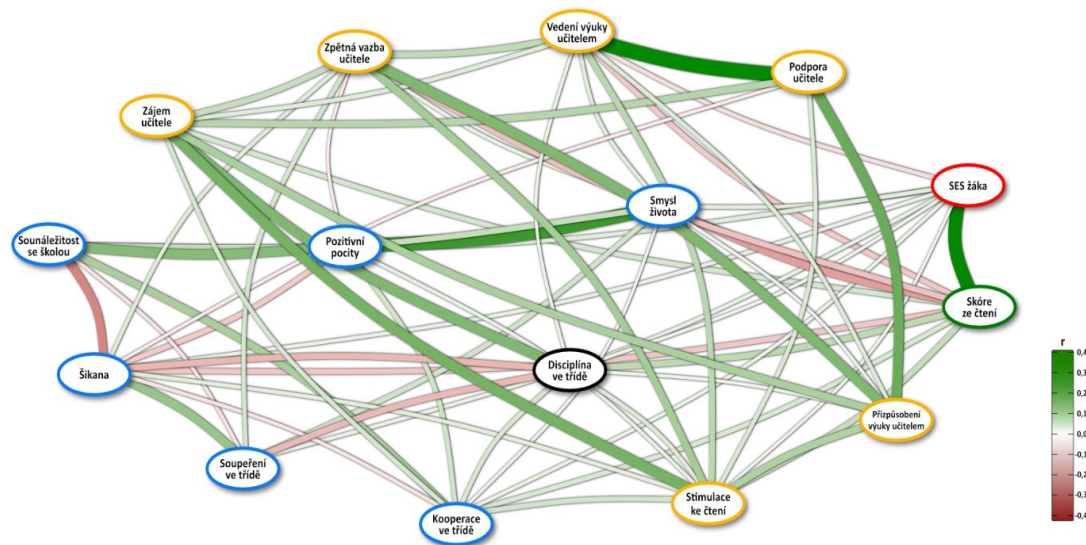

tématy a jejich příslušnými faktory. Schéma č. 2 ukazuje složitost vztahů mezi základními indexy v šetření PISA. Vícerozměrný Gaussův model je vytvořen na úrovni žáka, ovšem úroveň školy by dala stejné výsledky. Párové korelace jsou očistěny o efekt SES žáka. Ten je dominantním vysvětlujícím faktorem celkového výsledku ze čtení, ovšem vše koreluje také s vnímanou spoluprací a disciplínou ve třídě, které navíc samy o sobě přispívají k lepším vzdělávacím výsledkům. Pokud jde o vnímání učitele, tak důležitý je jeho zájem a také to, zda žáci cítí, že jejich učitelé výuka stále ještě baví. Motivovaní učitelé navíc častěji stimulují žáky ke čtení, což pak má samozřejmě pozitivní vliv na jejich čtenářské dovednosti.

SCHÉMA 2 | Well-being žáka, disciplína ve třídě, vnímání učitele – Vícerozměrný Gaussův grafický model (úroveň žáka)

Metody a styly

Z hlediska výukových metod můžeme tyto metody rozdělit na dvě základní skupiny – **tradiční** výukové metody a **moderní** výukové metody. V současné době se diskutují zejména moderní neboli alternativní metody, které mají zohledňovat aktuální trendy ve vzdělávání a na rozdíl od zaměření na frontální výuku mají více reflektovat potřeby jednotlivých žáků a rozvíjet komplexně jejich nadání.

Pokud se podíváme na metody výuky podrobněji, můžeme specifikovat dva základní styly výuky: **direktivní výuku** a **autonomně zaměřenou výuku**.

V případě hodnocení kvality učitele na základě úspěšnosti jeho žáků ze strany školy se učitelé chovají ve výuce více direktivním způsobem, žákům více pomáhají, ale jsou k nim také více kritičtí. Studie také prokázaly, že učitelé směřují k direktivnímu stylu výuky v případě, že čelí velkému nátlaku nejen z hlediska úspěšnosti svých žáků, ale také z hlediska důsledného naplňování kurikula vyučovaného předmětu a naplňování cílů stanovených školou, nátlaku ze strany rodičů nebo např. nátlaku na využívání moderních technologií a metod, kterým příliš nerozumí nebo s nimiž se neztotožňují. Čím vyšší nátlak je na učitele vyvíjen, tím nižší je poté jejich osobní motivace k práci, resp. k učení. To může mít ve většině případů za následek právě směřování k direktivnímu stylu výuky, jenž se projevuje mimo jiné zhoršením vzájemných vztahů mezi učitelem a žáky a následně také ztrátou osobní motivace žáků k dalšímu učení.